

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Το πανεπιστήμιο και οι σύγχρονοι μετασχηματισμοί του

Στη σύγχρονη εποχή το πανεπιστήμιο είναι αντιμέτωπο με μια σειρά από προκλήσεις οι οποίες αφενός σχετίζονται με τις διεθνείς τάσεις στον χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αφετέρου με αλλαγές που συμβαίνουν σε εθνικό επίπεδο όπως για παράδειγμα η ψήφιση του νέου νόμου για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Οι νέες συνθήκες έχουν ανοίξει ένα διάλογο για τους σύγχρονους μετασχηματισμούς του πανεπιστημίου.

Στο πλαίσιο της σχετικής συζήτησης τίθενται προβληματισμοί γύρω από τα ζητήματα της αξιολόγησης των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων με βάση ποσοτικούς δείκτες και την κατάταξή τους σε διεθνείς λίστες ταξινόμησης, την κατεύθυνση της έρευνας καθώς και τον ρόλο και την προσαρμογή του πανεπιστημίου στη νέα ψηφιακή συνθήκη. Άλλες φορές ο διάλογος επικεντρώνεται στην ελληνική πραγματικότητα και σε θέματα που αφορούν την αλλαγή του τρόπου διοίκησης των πανεπιστημίων, τη συγκρότηση της πανεπιστημιακής αστυνομίας, τις εργασιακές σχέσεις και τα φαινόμενα επισφάλειας στον ακαδημαϊκό κόσμο. Επιπλέον, ενδιαφέρον παρουσιάζουν και πιο ειδικά ζητήματα όπως για παράδειγμα ο τρόπος εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα περιφερειακά πανεπιστήμια της χώρας.

Για αυτό το λόγο, η Σχολή Κοινωνικών Επιστημών ανέλαβε την πρωτοβουλία να οργανώσει έναν εξωστρεφή κύκλο σεμιναρίων, ο οποίος θα έχει ως σκοπό να προσεγγίσει με διεπιστημονικό τρόπο τα παραπάνω ζητήματα. Στις σχετικές συζητήσεις, θα συμμετάσχουν επιστήμονες από διαφορετικά γνωστικά πεδία, τόσο από το Πανεπιστήμιο Κρήτης όσο και από άλλα ανώτατα και ερευνητικά ιδρύματα της χώρας, οι οποίοι/ες θα προσπαθήσουν να αναδείξουν την πολυπλοκότητα των παραπάνω ζητημάτων και να φωτίσουν διαφορετικές πτυχές τους.

Οι συζητήσεις δεν απευθύνονται μόνο στα μέλη της πανεπιστημιακής μας κοινότητας, διδακτικό προσωπικό, φοιτήτριες και φοιτητές, αλλά και στο ευρύτερο κοινό.

Η δεύτερη συνάντηση του κύκλου με τίτλο: «**Το πανεπιστήμιο στην ψηφιακή συνθήκη**» θα διεξαχθεί τη Δευτέρα, **20 Νοεμβρίου 2023**, στις **18:30**. Εισηγητές θα είναι ο **Κώστας Γαβρόγλου**, Ομότιμος Καθηγητής Ιστορίας της Επιστήμης στο Τμήμα Ιστορίας & Φιλοσοφίας της Επιστήμης του Πανεπιστημίου Αθηνών και ο **Ερρίκος Βεντούρας**, Καθηγητής στο Τμήμα Μηχανικών Βιοϊατρικής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής.

Ακολουθούν οι περιλήψεις των εισηγήσεων

Περίληψεις:

Η ψηφιακή συνθήκη και η επανανοηματοδότηση του δημόσιου πανεπιστημίου

Κώστας Γαβρόγλου

Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Η ψηφιακή συνθήκη (κάτι πολύ γενικότερο από την τεχνητή νοημοσύνη) έχει οδηγήσει στον ριζικό μετασχηματισμό των πανεπιστημίων.

Θα επικεντρωθώ σε πέντε θέματα:

1. Η υποβάθμιση της διδασκαλίας και η αναδυόμενη αντίληψη ότι η διδασκαλία είναι ένα σύνολο μεθόδων.
2. Ο ριζικός μετασχηματισμός του έντυπου λόγου και το τέλος του βιβλιοκεντρικού πολιτισμού ο οποίος έχει μέχρι τώρα καθορίσει τον χαρακτήρα των εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων.
3. Η μεταμόρφωση των διεργασιών παραγωγής γνώσης.
4. Η επικοινωνία της νέας γνώσης και το τέλος του σχολιασμού των υπό δημοσίευση κειμένων (σε περιοδικά ή εκδοτικούς οίκους) από κριτικούς αναγνώστες.
5. Η τυραννία των metrics. Ο Hegel και ο Μαρξ είχαν μιλήσει για τον μετασχηματισμό της ποσότητας σε ποιότητα. Οι σύγχρονοι μάνατζερ στα πανεπιστήμια κατάφεραν και μετασχημάτισαν την ποιότητα σε ποσότητα.

Τα πανεπιστήμια είναι χώροι συγκρουσιακής συνύπαρξης διαφορετικών ομάδων. Όλα τα παραπάνω συνέβαλλαν στην υπονόμηση της δημοκρατίας σε ένα θεσμό που ήταν στην πρωτοπορία αναζήτησης νέων μορφών δημοκρατίας. Η ομιλία δεν στοχεύει στην αναπόληση των “παλιών καλών καιρών” αλλά στην ανάδειξη και κατανόηση των νέων αυτών τάσεων που διαμορφώνουν ένα διαφορετικό παράδειγμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Η ψηφιακή συνθήκη στο Πανεπιστήμιο: τρέχουσες προκλήσεις και δυνατότητες

Ερρίκος Βεντούρας

Τμήμα Μηχανικών Βιοϊατρικής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Τα τελευταία λίγα χρόνια συσσωρεύονται με επιταχυνόμενο ρυθμό τεχνολογικές εξελίξεις στον χώρο της ψηφιακής τεχνολογίας παραγωγής, διαχείρισης και διάχυσης της γνώσης, ρυθμό τέτοιο που δυσκολεύει την εξοικείωση, την αποτίμηση και τη χάραξη κατευθυντήριων γραμμών για το πώς ερευνούμε και διδάσκουμε στο πανεπιστήμιο.

Στο παραπάνω πλαίσιο, θα γίνει μια παρουσίαση για την ανοικτότητα της έρευνας και της εκπαίδευσης και για την χρήση εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης στην

εκπαιδευτική και ερευνητική διαδικασία. Θα τεθούν ζητήματα κριτικής εφαρμογής και διαφαινόμενες προοπτικές στην χρήση των βασικών αυτών εργαλείων, που σε ένα σημαντικό βαθμό φαίνονται να διαμορφώνουν την τωρινή πραγματικότητα της ψηφιακής συνθήκης (και) στο ελληνικό πανεπιστήμιο.

Η παρακολούθηση του Διεπιστημονικού Σεμιναρίου είναι **δωρεάν**. Για να το παρακολουθήσετε, παρακαλούμε να κάνετε μια απλή εγγραφή στον ακόλουθο σύνδεσμο.

<https://uoc-gr.zoom.us/meeting/register/tZcteu2qqz0rE9HoGhWlO0p3GQgJTpvLgcV9>

Η σελίδα του Σεμιναρίου στο Facebook είναι: www.shorturl.at/dgCDW

Για το Πρόγραμμα του Σεμιναρίου δείτε εδώ:

<http://www.soc.uoc.gr/el/page/13108/diepistimoniko-seminario-tis-sxolis-koinwnikwn-epistimwn>

Η Επιτροπή του Διεπιστημονικού Σεμιναρίου της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών:

Αλέξανδρος Κεσσόπουλος (Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης)

Βαγγέλης Νικολαΐδης (Τμήμα Οικονομικών Επιστημών)

Κατερίνα Πετκανοπούλου (Τμήμα Ψυχολογίας)

Αθηνά Σκουλαρίκη (Τμήμα Κοινωνιολογίας)